

Vācijas aktualitātes klimata un enerģētikas pārejas politikā

Avots: LMIA Konfederācija

Vācija kā Eiropas Savienības “motors” ietekmes, milzīgās ekonomikas un politisko aktivitāšu ziņā ir ļoti svarīga valsts arī Latvijai, tāpēc aplūkosim jaunumus un tuvākā laika posmā gaidāmos notikumus šajā valstī.

Lai gan federālās politikas aktivitātes Vācijā pilnībā atsāksies tikai 8. septembrī, politiķi un novērotāji jau ir uzsākuši darbu federālo zemju līmenī, jo septembrī trīs Vācijas austrumdaļas zemēs tiks ievēlēti jauni parlamenti. Ņemot vērā labējo un kreiso populistu partiju pārliecinošos rezultātus priekšvēlēšanu aptaujās, valsts pirmo reizi pēc tās apvienošanās var nonākt pilnīgi jaunā situācijā, kas palielinātu neskaidrības attiecībā arī uz Vācijas klimata un enerģētikas pārejas politiku.

Turpmākajās nedēļās gaidāmie notikumi

Virknē austrumu federālo zemju notiks vēlēšanas.

Sagaidāms, ka populistiskās partijas, proti, galēji labējā “Alternatīva Vācijai” (AfD) un nacionālistiskā un kreisā Zāras Vāgenknehtas alianse (BSW), gūs lielus panākumus trīs bijušajās t.s. “komunistiskajās” federālajās zemēs - Tīringenē, Saksijā un Brandenburgā. Abas partijas kritizē federālās valdības enerģētikas un klimata politiku un aicina pilnībā atsākt fosilā kurināmā tirdzniecību ar Krieviju, kas ir izraisījusi karu Ukrainā. Lai gan reģionālie balsojumi tieši neietekmē kanclera Olafa Šolca koalīcijas valdību, rezultāti tomēr varētu spēcīgi skart federālo līmeni. Vācijas nākotnes enerģētikas pārejas ambīcijas varētu tikt pakļautas smagam pārbaudījumam. Vācijas valdībā ir viedoklis, ka austrumu federālās zemes riskē apdraudēt savas nākotnes uzplaukuma priekšrocības.

Kritiskās infrastruktūras aizsardzība. Vācijas valdība drīz pēc vasaras brīvdienām apspriedīs likumprojektu, kura mērķis ir uzlabot tā dēvētās kritiskās infrastruktūras aizsardzību pret mehāniskiem (fiziskiem) bojājumiem. Enerģētikas nozares uzņēmumiem – (11 uzņēmumiem, kas tiek uzskatīti par “kritisko infrastruktūru”) būtu jāizstrādā aizsardzības plāni, kuros būtu ņemti vērā visi iespējamie

riski, tostarp dabas katastrofas, cilvēku kļūdas un sabotāžas akti.

Elektroenerģijas tirgus reforma - Vācijas valdības mērķis ir vēl vairāk paātrināt elektroenerģijas nozares dekarbonizāciju, īstenojot vērienīgu tirgus reformu. Ekonomikas ministrija (BMWK) augusta sākumā dokumentā, kurā izklāstītas darbības jomas, iepazīstināja ar iespējamām izmaiņām atjaunojamo energoresursu atbalsta jomā, jauniem stimuliem elastīgai elektroenerģijas izmantošanai, vietējiem cenu noteikšanas modeļiem un tā dēvētā “jaudas tirgus” struktūras iespējām. Jaudas mehānismam līdz 2028. gadam būtu jārada uzņēmējdarbības pamatojums jaunām, udeņradim gatavām gāzes elektrostacijām, bet tajā būtu jāiekļauj arī decentralizēti elementi, piemēram, uzglabāšanas iekārtas un elastīgas slodzes. Tuvākajās nedēļās diskusijas par šīm būtiskām pārmaiņām uzņems apgriezienus.

Biomases nākotne Biogāzes stacijām, ko darbina, piemēram, ar mežsaimniecības un lauksaimniecības procesu ražošanas atlikumiem, arī turpmāk var būt nozīmīga loma Vācijas nākotnes energosistēmā. Ekonomikas ministrs Roberts Hābeks (Robert Habeck) paziņoja, ka drīzumā tiks iesniegta “visaptveroša biomasas pakete” ar jaunām finansējuma iespējām operatoriem. Subsīdiju struktūrai būtu jārada iespēja biomasai piedalīties “jaudas tirgū”, lai tā varētu elastīgi nodrošināt elektroenerģiju, kad tas ir nepieciešams (līdzšinējās biomasas subsidēšanas politikas virziena maiņa), tā ziņo *Tagesspiegel*

LNG - Pretrunīgi vērtētais jaunais sašķidrinātās dabasgāzes (LNG) terminālis Baltijas jūras piekrastē Ziemeļvācijā ir gatavs ekspluatācijai, taču, kā ziņo plašsaziņas līdzekļi, pēc tā produkcijas trūkst pieprasījuma. Vides aizsardzības grupas ir brīdinājušas, ka valdības plāni aizstāt Krievijas cauruļvadu piegādes ar sašķidrinātu dabasgāzi varētu būt “pārāk grandiozi.” Saskaņā ar plašsaziņas līdzekļu ziņojumiem pirmās sašķidrinātās dabasgāzes kravas nav gaidāmas tuvākā mēneša laikā.

Jaunākā informācija no Vācijas pagājušajā mēnesī

Budžeta mīkla - koalīcijas valdība ir atkārtoti vienojusies par 2025. gada budžetu pēc tam, kad Finanšu ministrijas

padomnieki apšaubīja vienošanās projektu. Vienošanās tika kritizēta, jo pētnieki to raksturo kā "optimistiskus pieņēmumus bez droša finansējuma". Tagad to apspriedīs parlamentā, un paredzams, ka galīgo zaļo gaismu tam dos vēlāk šajā gadā.

Kodolatkritumu apglabāšanas vietas meklējumi rit lēnā tempā - Pēc Vācijas kodolatkritumu izmantošanas pārtraukšanas 2023. gada sākumā joprojām turpinās tādas vietas meklējumi, kur droši varētu glabāt kodolatkritumus. Valsts Federālā kodolatkritumu apsaimniekošanas drošības biroja (BASE) pasūtītajā ziņojumā konstatēts, ka ideālos apstākļos lēmumu par vietu var sagaidīt ne agrāk kā 2074. gadā. Tomēr Vides ministrija paziņoja, ka secinājumi ir novecojuši un ka darbu var pabeigt agrāk. Sākotnējais 2031. gada termiņš lēmuma pieņemšanai par augstas radioaktivitātes atkritumu glabāšanas vietu tika atcelts pirms diviem gadiem.

Akmeņogļu izmantošanas samazināšanās kļūst arvien straujāka - Vācijā turpina strauji samazināties ar oglēm kurināmas elektroenerģijas ražošana. Siltāki laikapstākļi nekā parasti un ES lielākajā ekonomikā notiekošais ekonomikas lejupslīdes process gada pirmajā pusē ir samazinājis enerģijas pieprasījumu par vairāk nekā trim procentiem. Pieprasījums pēc akmeņoglēm un brūnoglēm no janvāra līdz jūnija beigām bija samazinājies par gandrīz 20 procentiem.

Elektromobiļu problēmas - Elektromobiļi kļūst arvien populārāki un iekaro arvien lielāku tirgus daļu visā pasaulē, taču pašlaik to pieprasījums Vācijā, kas ir otrā lielākā elektromobiļu ražotājvalsts pasaulē, ir vājš. Gan automobiļu ražotājs Volkswagen, gan galvenais nozares piegādātājs ZF publicēja skaitļus, kas rada bažas, ka plāni palielināt elektromobilitāti varētu būt pārāk lieli. Abi uzņēmumi gatavojas atlaist darbiniekus savās ražotnēs, jo pircēju rindas pēc elektromobiļiem nav tik ievērojamas, kā bija gaidīts, - arī tāpēc, ka valdība 2023. gada beigās, reaģējot uz budžeta krīzi, atcēla atbalsta shēmas. Nozares eksperts Ferdinands Dudenhēfers (Ferdinand Dudenhöffer) lēš, ka politiskie lēmumi ir attālinājuši valsts elektromobilitātes izaugsmes mērķi vismaz par pieciem gadiem.

